

Història d'Espanya – T3 El Sexenni Revolucionari(1868–1873)

Introducció

Al final del regnat d'Isabel II, els demòcrates més els progressistes, signen un pacte, Pacte d'Ostende, en el qual acorden :

- Fer fora a Isabel II
- Crear unes Junes Revolucionàries per mobilitzar les masses populars.

No tenies un rei i en buscàvem un ja que no recolzaven els Borbons, els carlins eren partidaris que el rei fos Carles Isidre, però els demés no ho acceptaven i per això va esclatar la 3a G. Carlina, ja que els qui buscaven un nou rei eren els liberals, i els carlins eren absolutistes.

1. La Revolució de setembre

Hi participen les Junes Revolucionàries i els militars. La van anomenar La Gloriosa i va començar el 17 de setembre de 1868 a Cadis. L'exèrcit isabelí no va poder fer front a aquesta revolució, la gent que sortia pels carrers cridaven crits contra la reina.

Com a conseqüència la reina Isabel II va marxar el setembre de 1829 a França. Espanya es queda sense els Borbons i el 8 d'octubre es forma un govern provisional dirigit per Serrano (militar que va fer la revolució amb Prim) :

- Volien una nova Constitució
- Van buscar un nou rei per Espanya

El gener de 1869, fan una convocatòria d'eleccions en les quals poden votar tots els homes, van participar un 70% de la població masculina. Els resultats van ser que dels 381 diputats, 236 eren monàrquics, 85 republicans, 20 moderats i carlins i uns 40 formaven part d'altres col·lectius. Els monàrquics no volien a Isabel II com a reina i per això firmen el pacte d'Ostende. D'una altra banda, els republicans i una part del demòcrates funden, el 1868, el Partit Republicà Federal. El líder era Pi i Margall, el qual defensava un canvi de govern. El programa és molt proper a les proclames de les Junes Revolucionàries . A Catalunya la majoria de gent era republicana per això van rebre tants vots. Per una altra banda els carlins es van presentar a les eleccions amb els moderats.

FALTA UN TROS

En vista de tots els candidats a la successió del tro d'Espanya, Amadeu de Savoia (Itàlia) n'és elegit.

2.La majoria d'Amadeu

Amadeu era un rei liberal el qual el seu primer avalador era Prim, que durant el viatge d'Amadeu a Espanya va ser assassinat el 27 de desembre de 1870. Però Amadeu es troba uns problemes, primer que no coneix la llengua d'Espanya, aquesta no estava unida políticament (no tenia un gran suport a les Corts), no es veia un futur clar. Des de l'any 1868 els Cubans no volien ser una colònia i havien d'enviar l'exèrcit per aturar els moviments independentistes (fins l'any 1898 no s'independentzen). També es va trobar problemes amb la classe obrera, ja que aquests estaven molt actius i li donaven bastants mal de caps, al final van abolir la classe obrera. La van abolir perquè a partir de la Constitució del '69, amb el dret d'associació s'organitzaven en grups i perquè a Londres l'any 1864 es funda la Primera Internacional o AIT. Els obrers espanyols no es podien

informar molt sobre el que passava perquè la premsa obrera estava censurada. A partir del '69–'70 els de l'AIT envien a Espanya difusors de les seves idees perquè els obrers ja es podien organitzar. Com a conseqüència el 1870 es fa un congrés obrer en el qual es decideix fundar la Federació Regional Espanyola de l'AIT, és a dir, una seu.

A la seu principal de l'AIT, hi havia discrepàncies entre Marx i Bakunin l'any 1871. Hi havia dues tendències el **marxisme** i l'**anarquisme**.

Com a conseqüència de les discrepàncies l'AIT se separa entre marxistes i anarquistes, a Espanya aquesta divisió també afecta. Es van crear dues zones d'influències. La tendència de Marx es notava a Madrid, Bilbao, Santander i Astúries, mentre que la zona de Bakunin era la de Catalunya, P. Valencià, Andalusia i Aragó. I una altra conseqüència va ser que la Federació Regional Espanyola no es va declarar fidel a les idees de Bakunin fins l'any 1871.

Un altre problema que es troba Amadeu és l'esclat de la Tercera Guerra Carlina, que data des de 1872 a 1876. Esclata perquè els carlins pensaven que era la seva última oportunitat en veure que hi havia regnant un rei estranger (Alfons XII va ser l'únic que els va poder calmar).

En conclusió, la monarquia d'Amadeu de Savoia va ser totalment un fracàs i aquest abdica el febrer de 1873 a Itàlia, país natal. La gent espanyola madura i volen una altra vegada la República Federal. Aquestes idees eren procedents de Catalunya.

3. La I República (1873–1874)

Després de l'abolició d'Amadeu, del Congrés i el Senat, una gran majoria va decidir que Espanya seria una República. Era l'única alternativa que tenien, era l'única solució, però tot i que la volien no tenien idees republicanes.

El primer president que va tenir la República va ser un català anomenat Estanislau Figueras. El segon president va ser Pi i Margall, el qual el seu programa polític estava basat en posar fi a la Tercera Guerra Carlina, regular la independència absoluta de l'Església i de l'Estat (que la religió oficial no fos el cristianisme ni que el govern mantingués a l'Església). També dur a terme reformes de la Hisenda, l'exèrcit i l'educació.

Per una altra part, com que Espanya tenia una Constitució monàrquica (la del '69) tenien la necessitat de frena'n una altra. Aquesta Constitució deia que Espanya era una República Federal (Diferents estats amb autonomia però a la vegada depenent d'un govern central). El primer defensor d'aquesta idea va ser Pi i Margall.

Hi va haver un moviment com a conseqüència del federalisme mal entès, el **cantonalisme**.

Aquest moviment va rebre moltes influències dels anarquistes. Pi i Margall no se'ls va poder treure de sobre i va haver de dimitir, el seu successor Salmerón va formar un nou ganivet (la gent volia que fes tornar la pena de mort, dirigida als cantonalistes). El seu successor va ser Castelar com a conseqüència de la dimissió de Salmerón per haver-se restablert la pena de mort. Castelar era de tendència unitària i va posar fi al federalisme, va suspendre les Corts, va reforçar l'exèrcit a Cartagena com a conseqüència dels problemes sorgits. Castelar organitza el país com una República Unitària. Aquesta s'acaba el gener de 1874 amb la **Paviada**, quan aquest es nega a governar sota la mira d'un cop militar, tot i el recolzament rebut per part de Pavia.

El nom de la República es va mantenir de manera dictatorial durant tot el 1874 i sota un govern provisional presidit per Serrano. Era un govern provisional perquè s'estava preparant el retorn dels Borbons. Cànovas del Castillo, fundador i principal dirigent del partit alfonsí, anava preparant el camí de la restauració de la

monarquia en la figura d'Alfons XII, el futur rei.

La República no funciona perquè la gent del poble no tenia mentalitat de republicans, ni els polítics tampoc. No hi havia experiència de govern republicà, i a més que els únics polítics republicans no estaven units.

*AIT : Associació Internacional de Treballadors. Associació d'obriers de tot el món que defensaven els seus drets i interessos de manera col·lectiva.

* Marxisme : Crítica a la societat capitalista – Revolució proletària, dictadura del proletariat, govern comunista. Caviar el govern burgès pel proletariat.

*Anarquisme : Crítica a la societat capitalista – Revolució (objectiu : destrucció estat, no partits polítics, no autoritats). Comunes lliures.

* Cantonalisme : El federalisme mal entès amb influències anarquistes.

* Paviada : Cop d'estat dirigit per Pavia, el 3 de gener de 1874.

Història d'Espanya – T4 La Restauració (I)

1. Introducció

La Restauració té 3 períodes, entre els quals hi ha el retorn dels Borbons. El primer període va des de 1875 fins 1885, on torna Alfons XII. El següent va des de 1885 fins 1902, on hi ha la regència de Mª Cristina, i l'últim que va des de 1902 fins 1931, on hi regna Alfons XIII.

2. Política

2.1. El regnat d'Alfons XII

Alfons torna a Espanya el 9 de gener de 1875. arriba a Bcn però ràpidament es trasllada a Madrid. Tot això passa després del cop d'Estat on hi havia un govern provisional dirigit per Cànovas. Quan el rei arriba firma un manifest on deia que governaria de manera pacífica, aquest es va anomenar *El Manifest de Sandhurst*, impulsat per Cànovas.

FALTA UN TROS

Espanya torna a ser monàrquica, i en el govern, el primer cap és Cànovas del Castillo, durant el període 1875–1881. Aquest havia format part de la Unió Liberal, que eren de mentalitat uniunista i de centre. Quan el va abandonar, es va fer càrrec del partit Alfonsí.

Com que hi havia un altre govern, la Constitució s'havia de canviar. Els principis de Cànovas en la Constitució (de 1876) eren que havia d'haver un principi de pàtria, el principi de defensar la monarquia hereditària, de govern compartit (Les Corts i el rei), de defensa de la llibertat i propietat, aquests eren els principis, però no se sabia si funcionaria.

La Constitució va ser una barreja dels interessos liberals i conservadors. Els punts més discutits van ser els del sufragi i la religió de l'Estat. Al final no va contentar ni als liberals no als conservadors.

Cànovas va defensar el proteccionisme per impulsar la industrialització, la qual cosa afavoria Catalunya i el País Basc.

Una característica del regant d'Alfons XII, va ser l'existència del **bipartidisme**. Un partit era el conservador (Cànovas), on hi havia la gent de l'antiga Unió Liberal : l'aristocràcia, els terratinents, l'alta jerarquia eclesiàstica i els industrials. L'altre partit era el liberal (Sagasta), on hi havia gent del partit demòcrata, republicans moderats i progressistes. Les classes de suport eren els comerciants, militars, funcionaris i la gent autònoma.

La gran oposició es trobava als carrers amb el moviment obrer d'entre altres.

Quan el 1885 mor Alfons XII, Cànovas i Sagasta firmen un acord, *Acuerdo del Prado*, per alternar-se la presidència al govern.

Aparició del caciquisme, que eren gent de l'església, terratinents, noblesa i de l'alta burgesia.

2.2. La regència de Mª Cristina

totes les característiques sorgides en el regant d'Alfons XII, en la regència es mantenen i fins i tot s'agreugen.

Mª Cristina no va dur una política exterior adequada, i com a conseqüència, l'any 1898, perden les últimes colònies de Cuba, Puerto Rico i Filipines. Estats Units s'hi va posar pel mig i els va ajudar a independitzar-se, com a causa d'uns interessos econòmiques, doncs els hi era important unes companyies sucreres. Com a conseqüència per Espanya, aquestes pèrdues van suposar un fracàs econòmic i polític. La gent va quedar molt decepcionada i va aparèixer encara més oposició.

2.3. L'oposició

L'oposició es trobava fora del Congrés dels Diputats. Els carlins n'eren uns, però només es van oposar fins el 1876, ja que van signar la pau.

Un altre grup d'oposició va ser el moviment obrer. Va passar a ser clandestí ja que l'AIT es va dissoldre el 1876. Es caracteritzaven perquè no hi havia una força interna que els unís. A Madrid hi ha un focus marxista, i l'any 1879, Pablo Iglésias funda el PSOE. El partit, igual que el moviment, era clandestí, però només fins el 1881, ja que Sagasta aprova la llei d'associació.

El PSOE es va caracteritzar per la seva lluita, per la lluita de l'anomenada Cases del Poble. Necessitaven que les creessin. Centres pels obrers per la seva formació. Era una proposta la qual necessitaven el suport de l'Estat, així que no ho van aprovar. Una altra lluita era la de la jornada de 8 hores. Es va demanar a nivell internacional, ja que ja s'havia creat la

2a Internacional a París l'any 1889. Tamoc ho van aconseguir.

Hi havia un altre moviment obrer de idees anarquistes, el qual es concentrava a Catalunya i a Andalusia. El difusor de l'anarquisme a Espanya va ser Anselmo Lorenzo. La seva estratègia era la propaganda pel fet o d'acció directa. Actuaven amb violència contra les autoritats i les classes dirigents. Allà on hi havia més atemptats era Catalunya. El més famós va ser el del 7 de novembre de 1893, on un anarquista va tirar 2 bombes al Liceu, on hi va haver 20 morts i nombrosos ferits. Com a conseqüència va haver moltes represàlies i moltes detencions obreres, van afusellar a 6 persones. Un altre atemptat va ser el del carrer de Canvis Nous, on hi havia una processó del Corpus. Com a conseqüència van tancar molts obrers la Castell de Montjuïc. Van haver processos entre 1896 i 1897. Va ser injust i com a conseqüència un anarquista va matar a Cànovas el 1897.

Per últim, l'altre grup d'oposició van ser els intel·lectuals. Moviment anomenat generació del '98.

3. Els nacionalistes

Els republicans estaven molt desabuts per la 1a República, així que hi ha divisió. Els republicans federals, que el primer líder era Pi i Margall, els republicans unitaris i els radicals els quals anaven contra l'església també.

Com a conseqüència del moviment de la Renaixença, van aparèixer moviments catalans nacionalistes. Hi apareixen dos bàndols, els progressistes que eren laics, republicans, federals i obrers. El principal representant era Valentí Almirall. Va fundar el diari *Català* l'any 1879. Va escriure la seva visió sobre el nacionalisme català, *Lo catalanisme* el 1886.

Va impulsar la idea que es creessin Congressos catalanistes perquè tothom reivindicés el mateix, cooficialitat del català, política proteccionista i conservació del dret català.

El 1885 es redacta el ***Memorial de Greuges***.

En l'altre bàndol hi apareixen els partits Lliga de Catalunya, i La Lliga Regionalista. Aquests presenten un document a la regent, *Bases de Manresa*, l'any 1892.

* Memorial de Greuges : Document que li van donar a Alfons XII on hi havia escrit tot el que demanaven els catalans.

* Bipartidisme : Existència de 2 partits majoritaris que s'alternen en el govern.